

Horti Mesevilág Óvoda és Bölcsőde

3014 Hort, Iskola út 3/A.

OM: 031413

**HORTI MESEVILÁG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

**HORT
2025**

KÉSZÍTETTE:

A Horti Mesevilág Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete

Módosította: 2022. november 7-én a Benedek Elek Hagyományőrző és Természetbarát Óvoda nevelőtestülete.

Intézményvezető: Fabu Anna Márta

Módosítás indoka: törvénymódosítások, szervezeti változások

Módosította: 2025. augusztus 25-én a Horti Mesevilág Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete.

Intézményvezető: Fabu Anna Márta

Módosítás indoka: törvénymódosítások, szervezeti változások, névváltozás, alapító okirat módosítás

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Helyzetelemzés	5
2.1. Az óvoda szociokulturális környezete.....	5
2.2. Személyi feltételek	6
2.3. Tárgyi feltételek	6
3. Az óvoda kapcsolatrendszere	8
3.1. Kapcsolattartás szinterei:.....	8
4. Gyermekkép, óvodakép	10
4.1. Gyermekkép	10
4.2. Óvodakép.....	11
5. Az óvodai nevelés általános feladatai.....	12
5.1. Érzelmi nevelés, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés.....	12
5.2. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program	14
5.3. Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	18
6. Az óvodai élet megszervezése	20
6.1. Szervezeti és időkeret.....	20
6.2. Idegen nyelvi nevelés	22
7. Az óvodai élet, tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai	23
7.1. Ének, zene, népi játék, tánc	23
7.2. Mozgás	24
7.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	26
7.4. Verselés, mesélés.....	28
7.5. Külső világ tevékeny megismerése	31
7. 6. Játék.....	40
7.7. Munka jellegű tevékenységek	41
7. 8. A tevékenységben megvalósuló tanulás.....	43
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	45
9. Pedagógus feladatai az óvodapedagógus kompetenciák alapján	47
10. Óvodánk hagyományos ünnepei, rendezvényei	48
11. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és integráció	49
12. Gyermekvédelem az óvodában, esélyegyenlőség	52
13. A tankötelezettség megkezdésének halasztása	54
Jogszábeli háttér.....	55

1. Bevezetés

A Horti Mesevilág Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, a 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet irányelveinek, valamint a helyi sajátosságoknak figyelembevételével készült. Az óvoda nevelőtestülete által készített dokumentum a „Természetbarát óvodai program” nevet viseli, az intézményben folyó nevelőmunka céljait és feladatait fogalmazza meg. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön.

Az óvodánk Pedagógiai Programja az intézményünkben folyó nevelőmunka céljait, feladatait fogalmazza meg. A teljes óvodai tevékenységet az oviKréta rendszerben rögzítjük.

Legfőbb nevelési feladatunknak tekintjük az egészséges, kiegyensúlyozott értelmi képességeiben, korának és egyéni adottságainak megfelelő gyermeki személyiség fejlesztést.

Az óvodánk Pedagógiai Programja önállóan készített program, melynek célja a természet szeretetére, megóvására nevelés. Készült az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, irányelveinek és a helyi sajátosságoknak figyelembevételével.

„Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket és figyelembe véve – meghatározza magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.”

363/2012.(XII.17.). Kormányrendelet

2. Helyzetelemzés

2.1. Az óvoda szociokulturális környezete

Hort nagyközség Heves vármegye egyik legnagyobb községe, mely a Mátra lábánál helyezkedik el, közel az M3-as autópályához. A település területén áthalad a 3-as főút, amely kényelmes megközelítési lehetőséget biztosít a főváros, Budapest megközelítésére. Lakosainak száma 3533 fő.

Az óvoda a település jól megközelíthető részén helyezkedik el, közel a 3-as számú főútvonalhoz. Óvodánk 1965 óta fogadja az óvodás gyermekeket. Először csak két csoportszobával rendelkezett, de napjainkban már 5 csoporttal, 115 férőhellyel rendelkezik, szinte teljes kihasználtsággal működik.

Csoportszervezési formái: homogén és heterogén csoportok is találhatóak óvodánkban. A csoportok szervezését az aktuális gyermeklétszám, a már működő korcsoportok összetétele határozza meg. Óvodánkat elsősorban a településen élő családok gyermekei veszik igénybe, de szívesen választják gyermekeik számára a környező településen élő szülők is.

Az óvodás gyermekek többsége átlagos szociális helyzettel rendelkező családból érkezik. Vannak azonban ettől eltérő esetek is. A hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű gyermekek életét a GYIV felelőssel és az óvoda főigazgatójával közösen. Arra törekszünk, hogy intézményünkben maradéktalanul megvalósuljon az esélyegyenlőség, a szociális hátrányok enyhítése, a gyermekek koruknak és egyéni képességeiknek megfelelően fejlődhessenek.

Nevelési elveink:

Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.

Az alkalmazott pedagógiai eszközöket, módszereket a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk, ezzel segítve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

Fontos számunkra a sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, lelki, értelmi és szociális érettség kialakítása.

Központi helyet foglal el nevelésünkben a gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása, a fenntartható fejlődés értékeinek átadása.

Emellett fontos számunkra, hogy értékteremtő és megőrző gyermekeket neveljünk, akik tisztelik hagyományainkat és szokásainkat.

2.2. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelés kulcsszereplője a pedagógus. Óvodapedagógusaink elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára. Intézményünk nevelőközössége jó szakmai közösséget alkot, segítik egymást, kreatívak, nyitottak az új szakmai kihívásokra és a gyermekek érdekeit képviselik mindenek felett. A pedagógusok részt vesznek továbbképzéseken szakmai megújulásuk érdekében és az önképzést is szem előtt tartják.

Az intézményben 11 óvodapedagógus, 5 dajka, 1 óvodatitkár – pedagógiai asszisztensi végzettséggel és 2 pedagógiai asszisztens dolgozik. Az óvoda főigazgatója fejlesztőpedagógusi szakvizsgával, közoktatási vezető végzettséggel és Mesterpedagógusi minősítéssel rendelkezik. A nevelőtestületben több minősített Pedagógus II. fokozatba sorolt óvodapedagógus található, 1 kollégánk fejlesztőpedagógusi szakvizsgával rendelkezik. Az óvoda megbízási szerződéssel alkalmaz logopédust és gyógypedagógust. A gyermekek számára hitoktatást biztosítunk, melyet 1 fő hitoktató lát el, aki az egyház alkalmazásában áll.

A nevelőmunkát szakképzett dajkák és pedagógiai asszisztensek támogatják, akik munkájukkal szemben igényesek, nagy szerepük van a nevelőmunka segítésében, az óvodapedagógusok legfőbb munkatársai. Az óvodatitkár naprakészen, felelősségteljesen látja el adminisztrációs, ügyviteli feladatait.

2.3. Tárgyi feltételek

Az óvoda csoportszobái és azok berendezési tárgyai esztétikusak, nyugodt, barátságos légkört sugároznak, ahol a gyerekek jól és biztonságban érezhetik magukat. Minden csoport más és más, az ott dolgozó óvodapedagógusok egyéniségét tükrözik. A csoportszobai játékok vásárlásánál fontos szempont mindig az igényesség, valamint az, hogy a gyermekek fejlesztését szolgálják. Minden csoport rendelkezik lappal, cd-s rádióval, illetve mini hifi toronnyal. Több csoportban is található TV, az egyik csoportban található a legújabb, legmodernebb

televízió, amelyet felajánlásként kaptunk. Óvodánk eszköztárát gazdagítja egy projektor és két hangláda.

Az IKT-eszközök hatással vannak a megismerési folyamatokra: megmozgatják a gyermeki érzékelés különböző csatornáit, az élmény intenzitását is fokozhatják, erősíthetik a motivációt és biztosíthatják az érdeklődés, a figyelem fenntartását. Óvodánk jól felszerelt intézmény. 2013-ban vehették birtokba a gyerekek az újonnan kialakított tornaszobát, melynek eszközei segítik gyermekeink mozgásfejlődését. 2022-ben gyarapodott a tornaszobai eszköztárunk a Mozgáskotta teljes készletével.

Az óvoda udvara 1360 m². Az udvari játékok megfelelnek az EU szabványnak, melyek az utóbbi időben évről évre gyarapodtak. Ebben nagy szerepet játszott az óvodánkban működő alapítvány is. Az udvar méreteit tekintve megfelelő, kielégíti a gyermekek mozgásigényét.

Az óvoda épülete 2012 óta folyamatosan újult meg. Az intézmény külső és belső környezete az utóbbi években teljesen megváltozott. A csoportszobák és az épület megújult (aljzat szigetelés, parkettázás, festés, hangszigetelt térelválasztó, ajtó és ablakcsere, redőnyök felszerelése, klímák felszerelése, energetikai korszerűsítés, kamerarendszer, új kerítés, szigetelés, színezés, napelem, új mosdók, mozgáskorlátozott mosdó, nevelői szoba, új vezetői iroda és öltöző kialakítása, új bejárati folyosórész létrehozása, új tárolószekrény az óvodai eszközöknek, új gyermekszékek minden csoportban).

A termekben a mai kor elvárásainak megfelelő bútorok találhatóak. A függönyöket, szőnyeget szükség szerint cseréltük és cseréljük. A gyermekbútorzatot folyamatosan karban tartjuk. Játékeszközökünk megfelelő mennyiségűek és minőségűek, köszönhetően a költségvetésben évek óta erre fordítható rendelkezésünkre álló összegnek.

Integrált nevelésben közreműködő pedagógusok:

- logopédus,
- gyógypedagógus (szükség szerint)
- gyógytestnevelő, konduktor (szükség szerint)

3. Az óvoda kapcsolatrendszere

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, közvetlen és közvetett partnerek köréből áll.

Közvetlen partnereink:

- Óvodába járó gyermekek és családjaik
- Óvodánk alkalmazottai
- Hort Nagyközségi Önkormányzat
- Batthyány József Általános Iskola
- Horti Óvodásokért Alapítvány

Közvetett partnereink:

- Gyógypedagógus, logopédus
- Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hatvani Tagintézménye
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Egészségügyi szolgálat
- Védőnői szolgálat
- Fogorvos
- Kulturális Centrum
- Határon túli magyar nyelvű intézmény kapcsolatfelvétel esetén.

3.1. Kapcsolattartás szinterei:

Szülők: SZMK ülések, szülői értekezletek, egyéni beszélgetések, családlátogatások, kirándulások, közös ünnepek, nyílt napok, fogadóóra, teadélután, e-mail, oviKRÉTA, fb. oldal.

Szülő – gyermek – pedagógus együttműködésének formái: „Óvodába hívogató” – leendő kiscsoportosok nyílt napja, családlátogatás, nagycsoportos kirándulás, családi napok, anyák napja, évváró-ballagás, gyermeknap, adventi időszak.

A családokkal közösen szervezett események, ünnepek, a családi hangulat kialakítását, a szoros együttműködést segítik elő.

Hort Nagyközségi Önkormányzat: meghívás rendezvényeinkre, közös szülői értekezletekre; párbeszéd gazdasági kérdésekben; testületi üléseken; dolgozóink részvétele települési rendezvényeken, gyermekek szereplése.

Óvodánk alkalmazottai: mindennapi párbeszéd, munkaértekezletek, nevelési értekezletek, szakmai fórumok, kommunikációs tréningek, továbbképzések, települési ünnepségek, közös programok, kirándulások.

Kapcsolat a bölcsődével: elősegítjük a bölcsődéből érkező gyerekek számára az érzelmi biztonságuk megteremtését. A kisgyerekeknevelők betekintése az óvodai életbe, közös értekezletek, közös programok szervezése.

Általános iskola: részvétel egymás rendezvényein, nyílt napokon, iskolában tett látogatások, szakmai megbeszélések, zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet biztosítása, részvétel a volt nagycsoportosok első tanévnyitóján.

Horti Óvodásokért Alapítvány: rendezvény szervezése, alapítvány által támogatott kirándulás szervezése gyermekek részére, az intézmény működésének anyagi támogatása, a pedagógusok szakmai, módszertani támogatása.

Gyógypedagógus, logopédus: gyermekekkel kapcsolatos szakmai beszélgetések, együttműködés az optimális fejlődés elérése érdekében.

Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hatvani Tagintézménye: gyermekek felmérése, iskolaérettségi vizsgálat, fejlesztés, szükség esetén pszichológiai, illetve komplex vizsgálat, BTMN státusz megállapítása, felülvizsgálat.

Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Egri Szakértői Bizottsága: SNI megállapítása, az érintett gyermekek rendszeres felülvizsgálata.

Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal: GYIV vezetővel való megbeszélések; családok problémáinak megbeszélése, jelzőrendszeres fórumon való részvétel, jelzőrendszer működtetése.

Védőnői szolgálat: Rendszeres tisztasági vizsgálat, gyermekek fejlettségével kapcsolatos kérdések megbeszélése. Látás, hallás vizsgálat. Egészségmegőrzéssel, tisztálkodással kapcsolatos előadások. Együttműködés a szülők óvodakezddel kapcsolatos tájékoztatásában.

Háziorvosi szolgálat: Évenkénti rendszeres szűrővizsgálat. A gyermekek óvodában történő megbetegedése, illetve baleset esetén óvodánkban, vagy a rendelőben történő vizsgálat.

Fogorvos: Évenkénti rendszeres fogászati vizsgálat.

Könyvtár: Könyvtárlátogatás, múzeumlátogatás, rendezvényeken való részvétel. Óvodások számára szervezett előadások, kreatív foglalkozások pályázat támogatásával.

4. Gyermekkép, óvodakép

4.1. Gyermekkép

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a mi Pedagógiai Programunk alapelve is, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény. Minden gyermek más és más, eltérő adottságokkal rendelkezik, eltérő környezetben nevelkedik, más az érdeklődése, a fejlődési üteme. Ennek következtében életkoronként, egyénenként eltérőek, illetve különbözőek lehetnek a testi és lelki szükségletei. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön. Célunk a pozitív értékek megteremtése, a hátrányok csökkentése, kompenzálása. Az inkluzív környezetben és légkörben történő nevelés eredményeképp a gyermekekben kialakulhat a különbözőségek elfogadása, az előítélettől mentes gondolkodás. Az ilyen közegben nevelkedő gyermekek az óvodáskor végére, a különbözőségekkel természetes módon együtt élő, koruknak megfelelő mértékben empátikus, toleráns gyermekekké válhatnak.

Olyan nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkort megélő gyermekeket szeretnénk nevelni, akik:

- pozitív énképpel rendelkeznek, érdeklődőek, nyitottak az őket körülvevő világra,
- szeretik, megbecsülik és óvják a természetet, erősödik bennük a környezettudatos magatartás; olyan szemlélet kialakítását erősítjük bennük, mellyel felnőttkorra a fenntartható jövőkép kap kiemelt teret,

- a gyermek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés, együttműködés, segítőkészség, bizalom övezi; jellemző rájuk az empátia, tolerancia, a közösség iránti felelősségvállalás.
- tisztelik, és fontos értéknek tartják a hagyományokat
- érzelmileg kötődnek szűkebb és azon keresztül tágabb környezetükhöz, lakóhelyükhöz.

Intézményünkben olyan szociálisan érzékeny, a közösséghez alkalmazkodni tudó gyermekeket szeretnénk elengedni az óvodáskor végén, akik képesek a feladatmegoldásra, felkészülten, megfelelő kompetenciák birtokában vannak az iskolakezdéshez.

4.2. Óvodakép

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. A ránk bízott gyermekeket olyan óvodában fogadjuk, ahol a környezet a 3-7 éves gyermek spontán fejlődéséhez és szándékos fejlesztéséhez a legoptimálisabb. Az óvodai nevelésünk alapelve, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezzék. Nevelésünk során gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.

Megfelelő teret, eszközt biztosítunk olyan pedagógusokkal, akik rendkívüli elhivatottsággal rendelkeznek, az új dolgokra nyitottak, folyamatosan megújulni képesek.

Olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelő munkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt. Óvodánk tevékenységrendszerével természeti és tárgyi környezetével, óvodapedagógusaink nevelő munkája és személyes példája segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Óvodánkban komplex nevelésre törekszünk, mely magába foglalja a tevékenységek, témák és a képességek fejlesztése tekintetében a párhuzamosságot, mindezt egymás mellett zajló tevékenységek biztosításával érjük el.

Fontosnak tartjuk, hogy a tevékenységek sokszínűen, játékba ágyazottan valósuljanak meg a szabad játék hangsúlyozásával. A műveltségtartalmak, az emberi értékek közvetítése változatos, játékos tevékenységeken keresztül valósulnak meg, melyek az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodnak.

Az óvodai nevelésünk célja az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A pedagógiai munkát segítő munkatársak (dajkák, pedagógiai asszisztensek) támogató magatartásukkal segítik a kitűzött célok megvalósítását.

Amennyiben intézményünkbe hazájukat elhagyni kényszerülő családok érkeznek, esetükben körültekintően, tapintatosan járunk el. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

5. Az óvodai nevelés általános feladatai

5.1. Érzelmi nevelés, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

A gyermek elsődleges és legfontosabb színtere a család. A 3. életévét betöltve új környezetbe kerül és megkezd az óvodai életet. Az óvodapedagógus feladata, az érzelmi biztonság kialakítása, mely a beszoktatással kezdődik. Az első lépés a gyermek életében ebben az időszakban az anyától való elválás. Ahhoz, hogy a gyerekek zökkenőmentesen legyenek képesek beilleszkedni az óvodába, ismernünk kell a családi háttérrel, kiemelten az anya-gyerek kapcsolatot.

Ehhez az óvodába lépés előtt nyílt nap szervezésével, családlátogatással, a szülő-gyermek nyári időszakban történő óvoda látogatásával, és az önkéntes anamnézis lap kitöltésével kapunk segítséget, illetve információt a gyermekről, szokásairól, a szülők nevelési módszereiről. Ezek segítenek bennünket, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekek esetében.

Beszoktatás, befogadás

A beszoktatás a fokozatosságra épül, figyelembe véve, az óvodai élet napirendjét, a szokásokat, és a gyermek életkori sajátosságait, érettségét, egyéni szükségleteit.

A gyermek és a szülő új szokásokkal, elvárásokkal ismerkedik meg. Szükséges elfogadniuk az óvodai és a csoport élet szabályait, normáit melyekhez az óvodai élet során alkalmazkodniuk kell.

Eközben megismerik az őket körülvevő felnőtteket és az óvodás gyermekeket. A megfelelő, fokozatos beszoktatás meghatározza a gyermek óvodában eltöltött 3-4 évét. A beszoktatás szeptembertől – októberig tart, illetve a gyermek óvodába lépését követő időszakát foglalja magába. A gyerekek számára biztonságot jelent a rendszeresség, a napirend szerinti tevékenységek ismétlődése, melyben a rugalmasság és az egyéni bánásmód érvényesül. A beszoktatás/befogadás időszakában nagyon fontos számunkra a bizalom kiépítése a gyermekkel. Erre az ölbeli játékok, hintáztatók, lovagoltatók az éneklés, mesélés a legjobb módszerek. Az első napokban rövidebb időt töltve az intézményben, játék közben ismerkednek a kicsik közvetlen környezetükkel és a csoport felnőtteivel. Ezután egész délelőtt játékos tevékenységeket kínálunk a gyerekeknek. Miután a délelőttök viszonylagos nyugalomban telnek, az ebéd utáni pihenés lehetőségét is biztosítjuk. A csendes pihenő nyugalomát - mely a megváltozott körülmények miatt fáradt szervezetnek fontos - mesével, zenehallgatással teremtjük meg.

Feladatunk olyan szeretetteljes, nyugodt, elfogadó légkör kialakítása, amely a gyerekek érzelmi stabilitását elősegíti. Figyelembe vesszük a már óvodába járó gyermekeket, és a kialakított szokásokat, melyhez az újonnan érkező gyermekeknek és szülőknek fontos alkalmazkodni.

A közösségbe szoktatás során a gyermek az új környezetet és az új személyeket, a biztonságot nyújtó pedagógus jelenlétében tapasztalja meg.

Célunk, hogy a gyermek megérezze, az óvodai élet naponta ismétlődő ciklusát, ami mindig az anya távozásával kezdődik, és az anya visszaérkezésével ér véget. Ez időszak alatt érezze jól magát az óvodában. Arra törekszünk, hogy az otthonról vagy más intézményből érkező gyerekek szerezenek olyan pozitív tapasztalatokat, mely elősegíti a befogadási időszak után a közösségi élet normáihoz, szabályaihoz való alkalmazkodást.

Fontos, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek között pozitív érzelmi kapcsolat alakuljon ki. Az óvoda segíti a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának kialakítását, valamint teret enged önkifejező törekvéseinek. A gyermekeket egymás különbözőségének a másság elfogadására neveljük.

A közös programok, tevékenységek, élmények az óvodai élet egészét betöltik, megalapozzák a gyermekek erkölcsi tulajdonságait (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratát és ezen belül (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének kialakulását. Az óvodás gyermek nyitottságára építve támogatjuk a gyermekeket abban, hogy megismerjék szűkebb és tágabb

környezetüket, amely segít a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés elmélyítésében.

Az óvodai programjaink a mindennapokban elősegítik a gyermekek ilyen irányú fejlődését.

A gyermek beilleszkedése, beillesztése nagyban függ a szülők hozzáállásától. Ezért nagyon fontos a pedagógus – szülő közötti kapcsolattartás. Ehhez elengedhetetlen az együttműködés.

A szocializáció szempontjából nagyon nagy jelentőségű a közös tevékenység. Óvodánkban, ezért olyan tevékenységeket tervezünk, melyek segítik a gyermek erkölcsi tulajdonságainak fejlődését: együttérzés, segítőkészség, figyelmesség, akarat, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.

Mivel a gyermekek különböző szociokulturális környezetből érkeznek, külön figyelmet fordítunk, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására. Feladatunk ebben az esetben a viselkedési nehézségekkel, zavarokkal küzdő gyermekek segítése, beillesztése. A másság megismertetése, elfogadtatása a többi gyermekkel, melyet a pedagógus példamutatással és a megerősítés módszerével segíti elő.

Célunk a gyermekek érdekeinek, egyéni sajátosságainak figyelembevételével, a csoport és az óvoda normáinak megismertetése, elfogadtatása, betartatása és az óvodáskor végére a beépülés elérése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szívesen és örömmel jár óvodába, a csoportjába.
- Képes az együtt működésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel, társakkal.
- Képes és tud alkalmazkodni a szabályokhoz.
- Képes a tisztelettudó viselkedésre.
- Szívesen tevékenykedik a csoportban, a társai érdekeiben.
- Képes elfogadni a másságot, szívesen segíti társait, érdeklődik társai és a felnőttek iránt.
- Elfogadja és betartja az óvodai élet és a csoport szokásait, ahhoz tud alkalmazkodni.
- Szívesen és örömmel vesz részt a csoport napi életében, az óvodai rendezvényeken.
- Ismeri az óvoda többi csoportjába járó gyermekeket, a felnőtteket.

5.2. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program

Az egészség az ember legdrágább kincse. Az óvodai nevelés alapvető feladata a gyermekek testi, lelki és értelmi fejlesztése, mely által biztosítjuk a kisgyermekek egészséges fejlődését.

Az óvodás gyermekek életében fontos szerepet tölt be az egészséges életmód kialakítása, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, a szocializáció és az érzelmi nevelés. Ezek egységet alkotnak egymással.

Az egészség a testi-lelki és szociális jólét állapota. Az óvodai nevelés segíti az egészséges életvitel iránti igény fejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító cselekvések és magatartások visszaszorítását.

Az óvodai élet első időszakában legfőbb célnak tekintjük a helyes szokásrend kialakítását. A helyes életritmus megvalósulását, az életkori sajátosságokat szem előtt tartó következetes napi- és hetirend megtervezésével és megszervezésével érhetjük el. A helyesen kialakított életritmus visszahat az életfolyamatokra.

Az egészséges életmód alakításának egyik feltétele az egészséges, biztonságos és szeretetteljes környezet biztosítása (óvoda épülete, felszerelése, csoportszobák, játékszerek, munkaeszközök, a szociális környezet, vagyis a gyermekeket körülvevő személyek-társak, felnőttek).

A gyermekek viselkedésének első és legfontosabb mintaadó közössége a család. Az óvoda a második mintául szolgáló közösség az óvodás gyerekek életében, ezért az óvónő és más felnőtt személyek, dajkák magatartása modellértékű.

Az egészséges életmódra nevelés területén fontos szerepe van a gyermekek testi fejlődésének, mely az alapvető higiéniai szokásokat foglalja magába, a testápolást, az egészséges táplálkozást, az öltözködést, a nyugodt pihenést, a betegségmegelőzést, és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását.

A mozgáskultúra fejlesztését segíti óvodánk udvara, a séták, kirándulások szervezése, tornaszoba.

Az óvodai nevelés lényeges eleme a testi képességek fejlesztése rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő mozgással. A gyermekek mozgásigényének kielégítését, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztését biztosítjuk a mindennapi mozgások alkalmával. A mozgásöröm és a szellemi fejlődés szoros kapcsolatban áll egymással. Nagyon fontos, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban. Nagy figyelmet fordítunk a levegőztetésre, a rendszeres szellőztetésre is.

Együttműködünk az óvoda orvosával és a védőnővel, hiszen nagyon fontos a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Nagy jelentőséggel bír a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.

Az egészséges életmód alakításában feladatunk olyan életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, az alkalmazkodóképességhez, nehézségek leküzdéséhez, a logikus gondolkodáshoz, a megfelelő kommunikációhoz.

Az egészségfejlesztő program részeként igyekszünk formálni az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásait. Kerüljük a magas cukortartalmú ételek és italok, magas só és telítettségtartalmú ételek, fogyasztását. Javasoljuk a szülőknek, hogy otthon is kerüljék ezeket. Heti rendszerességgel minden csoportban tartunk gyümölcs és zöldségnapot. Az ivóvizet napközben folyamatosan biztosítjuk a csoportban, saját jellel ellátott poharakban. Figyelünk az ételallergiás gyerekek étkezésére az óvodában és az óvodán kívüli programok keretében is. Évente kétszer egészséghetet tartunk. Ennek keretében a gyerekek maguk is részesei egyszerűbb ételek elkészítésének – pl. gyümölcssaláta, zöldségsaláta készítés.

Az egészségvédelemben segítségünkre van a védőnői szolgálat, az óvoda orvosa és a fogorvos. A védőnők előadást tartanak a helyes táplálkozásról, az egészség megőrzéséről, a testápolás fontosságáról.

A lelki egészség fontos része a gyerekek személyiségfejlődésének, ezért kísérjük figyelemmel lelki állapotukat. A gátlásos, szorongó, nehezen kapcsolatot teremtő gyerekeknél törekszünk az okok feltárására, megoldására. Olyan pedagógiai módszereket alkalmazunk, melyekkel támogatjuk a gyerekek társas kapcsolatteremtési készségeit, a problémás állapotok feloldását. Fontos óvodánknak és az arra rászoruló gyermekeknek a lelki egészségfejlesztés, hogy megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat is el tudjunk látni. Prevenciós céllal csak egészséges gyermekek jöhetnek a közösségbe. Betegségből visszaérkezés orvosi igazolással lehetséges. A napközben megbetegedett gyerekek szüleit értesítjük. A gyerekek által használt textíliákat a saját jelükkel ellátott eszközökön helyezzük el.

A tudatos óvodai nevelő munka akkor eredményes, ha az óvodáskor végére a gyermekek felismerik, elkerülik az egészséget károsító hatásokat, magatartásokat.

Feladatunk az óvodai élet minden fázisában a gyermekek mozgásigényének, testi szükségleteinek kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás kifejlesztése az alapvető mozgásfunkciókban (pl. járás, futás, egyensúlyérzék, kéz finommozgásának fejlesztése stb.), és

az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúrában (játékban, feladatteljesítésben stb.)

Célunk az alapvető higiéniai szokások kialakítása olyan szinten, hogy a gyermekekben kialakuljon az egészséges életmód iránti igényesség. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A 6-7 éves gyermekek önállóan, biztonsággal látják el önmagukat, kulturáltan viselkednek, étkeznek.
- Ügyelnek saját és mások testi épségére, igénylik a rendet, tisztaságot környezetükben és saját magukkal szemben is.
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségletük kielégítését szándékosan irányítani képesek.

5.3. Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Óvodánkban folyó valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat az anyanyelvi nevelés. Az óvodapedagógusok és valamennyi alkalmazott helyes minta és szabályközvetítésével az óvodai nevelés egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, szeretetére neveljük a gyerekeket.

Különös figyelmet fordítunk a beszéd és nyelvi funkciók fejlesztésére:

- szókincs
- grammatika
- beszédészlelés
- beszédmegértés
- verbális emlékezet fejlesztése

Építünk a korábban szerzett ismeretekre, gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre. Új élményszerzést, tapasztalatszerzést biztosítunk számukra. Olyan környezetet teremtünk, amely kreativitást és fejlődést elősegíti, ahol a gyermek bátran megtud nyilatkozni.

Lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára minden nap a természetes beszédre, kommunikációra, ösztönzést kapnak a kérdések és válaszok igénylésére.

Különös tekintettel a hátrányos gyermekek felzárkóztatására, melynek lehetséges okai; az ingerszegény környezet és megkésett beszédfejlődés.

Ezen gyermekeknél külön egyéni fejlesztést biztosítanak a fejlesztő pedagógus és a logopédus. Hanghibákkal küzdő gyermekekkel minden évben logopédus foglalkozik.

Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy személyes példánkkal (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés) kommunikációs helyzetek teremtésével ösztönözzük a gyermekek közötti kommunikációt, gazdagítsuk metakommunikációs ismereteiket.

Építünk a korábban szerzett ismeretekre, gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre. Új élményszerzést, tapasztalatszerzést biztosítunk számukra. Olyan környezetet teremtünk, amely a fejlődést elősegíti, ahol a gyermek bátran meg tud nyilatkozni.

Lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára minden nap a természetes beszédre, kommunikációra, ösztönzést kapnak a kérdések és válaszok igénylésére.

Feladatunk a spontán és tervezett formában történő tapasztalatok, ismertek nyújtása, rendszerezése s azok gyakorlati alkalmazása, az értelmi képességek fejlődését szolgáló motiváló környezet biztosítása.

A gyermekek beszédképességének fejlesztését anyanyelvi játékok szervezésével is biztosítjuk. Ezek a játékok csoportosan, oldott légkörben, jó hangulatban játszhatók. Alkalmasak a beszédkedv fokozására, a beszédértés és kifejezőképesség fejlesztésére, a nyelvi fantázia kialakítására. Így elősegítjük a gyermek számára a magyar nyelv használatát.

Célunk:

- a gyermekek bátran mondják el gondolataikat
- beszédhallás és szövegértés fejlesztése
- kommunikációs képesség, kifejezőképesség fejlesztése
- nyelvileg hátrányos helyzetű, illetve kiemelkedő beszédképességű gyermekek differenciált fejlesztése
- nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás, szókincsbővítés
- szakmai kapcsolattartás a logopédussal
- az értelmi képességek fejlesztése a különböző tevékenységekben

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál.
- Türelemmel hallgat másokat.
- Akaratlagos figyelemre képes.
- Gondolatait, érzelmeit érthető, megfelelő formában tudja kifejezni.
- Szerzett ismereteit különböző tevékenységekben, élethelyzetekben képes alkalmazni, gyakorolni.
- Képes a problémamegoldó gondolkodásra.
- Ok-okozati összefüggéseket ismer fel, a fogalmi gondolkodása kialakulóban van.

6. Az óvodai élet megszervezése

6.1. Szervezeti és időkeret

Kiemelt jelentőségű az 3-6-7 éves gyermek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges életmód kialakítása.

A napi életritmus alapvető feltétele gyermekeink testi-lelki harmóniájának megteremtéséhez, mellyel biztosítjuk a gyermekek számára a rendszerességet, a változatos tevékenységeket, a csoportok, a gyermekek, az óvoda nyugalalmát.

A rendszeresen visszatérő, ugyanabban az időben végzett tevékenységek a gyermekeknek biztonságot nyújtanak, segítik őket eligazodni az időben. A csoport napi és heti rendjét az óvodapedagógusok készítik el, melyet a gyermekek érdekében folyamatosság és rugalmasság jellemez, mely figyelembe veszi a gyerekek motiváltságát, aktivitását.

Időkeret	Napirend
6:30 – 7:30	Gyülekező, játék közös csoportban
7:30 – 12:00	Játék
	Gondozási feladatok ellátása
	Munkajellegű tevékenység végzése
	Tízórai
	Játékos tevékenységek, ismeretszerzés: <ul style="list-style-type: none"> - A külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalatok) - Verselés, mesélés - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Ének, zene, népi játék, tánc - Mindennapos mozgás - Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek 45 percben - Játékos angol foglalkozás
	Levegőzés, séta, játék a szabadban
	Alkalmoszerű programok (kirándulás, bábszínház, zenés előadás, ünnepek, közös projektek megvalósítása)
	Mindennapos mozgás
12:00 – 13:00	Gondozási feladatok
	Ebéd
	Munkajellegű tevékenységek végzése
13:00 – 15:00	Pihenés
15:00 – 17:00	Gondozási feladatok ellátása
	Uzsonna
	Munkajellegű tevékenységek végzése
	Szabad játék udvaron, csoportban
	Hittan, Népi gyermekjátékok, egyéb szabadon választható tevékenységek

A különböző tevékenységekben megvalósuló fejlesztés feladati párhuzamosan is végezhető, differenciált, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú, különböző szervezeti formájú tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

77/2025. (IV.15.) Korm. rendelete az ONOAP módosításáról alapján:

„6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó - amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett - iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltése kori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.”

Az óvodában igénybe vehető ingyenes szolgáltatások a nagyobb korosztálynak:

- népi gyermekjátékok
- hittan
- játékos angol foglalkozás
- felzárkóztatás, tehetséggondozás

(Az óvodában igénybe vehető ingyenes szolgáltatásokat a szülői szándék és az intézményi hagyományok határozzák meg.)

6.2. Idegen nyelvi nevelés

Játékos angol foglalkozás

Óvodánkban a nagycsoportos gyermekek heti rendszerességgel ismerkedhetnek játékos formában az angol nyelvvel. Ebben a korban még nagy eséllyel alakul ki pozitív attitűd a nyelvtanulással kapcsolatban, mely az idegen nyelvi tanulást megalapozza. A korai nyelvtanulás mellett szól az a tény is, hogy a szociális gátlások még kevésbé működnek, az óvodás korú gyermekek sokkal nyitottabbak a világra.

Célunk a gyermekek érdeklődésének felkeltése az idegen nyelv iránt, rácsodálkoztatás a világ sokszínűségére, a majdani nyelvtanuláshoz szükséges motiváció megalapozása.

Feladatunk olyan sikerélmények biztosítása az idegen nyelvi nevelés folyamatában, mely során a gyermekek élvezik az idegen nyelvvel való ismerkedést, tevékenységet.

7. Az óvodai élet, tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai

7.1. Ének, zene, népi játék, tánc

A gyermek életében meghatározó szerepet játszik a zene. Kiemelt feladatunk felkelteni a gyermek érdeklődését ezen tevékenység iránt. Zenei ízlésének alakítására, az esztétikai érzék fejlesztésére, érzelmi életének erősítésére a mindennapi tevékenységekben is lehetőséget biztosítunk. A csoportszobában a megfelelő hely kialakításával lehetősége van a gyermekeknek az elmélyült zenehallgatásra, csoportosan és egyénileg is.

A népi játékok nem csak a gyermek zenei képességeit és zenei kreativitását segítik elő, hanem a közösségi rendezvényeken való részvétellel, mélyítjük, erősítjük a dalokkal, táncokkal a népi hagyományok megismerését, ennek tovább élését segítjük elő.

A zenehallgatás során az igényesen megválasztott népdalok, népi játékok mellett, a komolyzene megismertetése, az igényesen válogatott magyar kortárs művészeti alkotások hallgatása is helyet kap. A zenehallgatás anyagának megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi kisebbség zenei anyagát.

A néptánc és hagyományörzés alkalmat teremt a gyermek számára a csoportban történő szocializációra.

Feladatunk:

- A zenei hallás-, ritmus- és formaérzék fejlesztése.
- A környezet hangjainak megismertetése.
- A mondókák, gyermekjátékok, táncok, dalok, népdalok megismertetése.
- A zenei kreativitás fejlesztése.
- Igényes zenehallgatás választásával, az érzelmi nevelés erősítése.
- Éneklés, hallás, mozgás, figyelem, szókincs, önbizalom fejlesztése.

Az énekes játékokkal, közös énekléssel hatékonyan fejlesztjük az egyéni és közösségi kapcsolatokat. Célunk, hogy a zene nyújtson örömet a gyerekeknek, a zenei stílusok pedig formálják zenei ízlésüket.

Óvodánkban lehetőség van hetente 1 alkalommal népi gyermekjáték, gyermektánc oktatására, amely további lehetőséget biztosít a gyermekek zenei ízlésének fejlesztésére. Az „Így tedd rá” módszerrel való ismerkedés a gyerekeknek lehetőséget ad a néptánc alapjaival, a népdalokkal, népi gyermekjátékokkal játékos formában megismerkedni.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, az évszakokhoz, a természeti jelenségekhez, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző ünnepekhez fűződik. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep, kiemelkedő szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, figyelembe véve az életkori sajátosságokat.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek örömmel és szívesen énekel, játszik énekes játékokat.
- Saját kezdeményezésre is képes, ismer mondókákat, tud énekelni, táncolni, zenei feladatokat megoldani.
- Képes a dalok és mondókák ritmusát, egyenletes lüktetését kifejezni, megkülönböztetni.
- Tud megkülönböztetni zenei párokat.
- Gyors-lassú, halk-hangos, magas-mély ellentétpárok felismerése, előadása.
- Tud önállóan 10 – 15 dalt, mondókát elmondani, énekelni csoportosan és egyénileg.
- Tud mozgást, ritmust, dallamot improvizálni.
- Szívesen hallgat népdalt, komolyzenét.

7.2. Mozgás

A rendszeres testmozgás elengedhetetlen a gyermek értelmi fejlődéséhez. A készségek, képességek kialakításának, fejlődésének az alapja a mozgás, hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez. A rendszeres mozgás a kondicionáló képességeket fejleszti, mint erő, állóképesség, erősítik az egészséget, a helyes testtartást.

A mozgás, mozgásos feladatok fejlesztik a gyermek énképét, társas viselkedését, téri tájékozódását, együttműködését, szabálytudatát, problémamegoldó gondolkodását, alkalmazkodó képességét.

A mozgás tevékenységeken elengedhetetlen a pedagógus részéről az egyéni bánásmód biztosítása, de a legfontosabb módszer a differenciálás. Ez megnyilvánul a segítségadásban, az eszközök választásában, a gyakorlatadásban, az ismétlésszámban.

Mindezzel segítjük a gyermekek mozgásfejlődését, figyelembe véve az egyéni képességeket is.

Fontos feladatunk a spontán, és szervezett mindennapos mozgás biztosítása az óvodai nevelés minden napján a játékban, azon belül a szabadjátékban, figyelembe véve a gyermekek egyéni szükségleteit, képességeit.

Fontos, hogy minden nap legyen mozgáslehetőség, ha lehet, szabadban.

A mozgásos játékok során arra törekszünk, hogy a feladatok legyenek kihívások a gyerekek számára. Nagy hangsúlyt fektetünk a mindennapos mozgásra. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei: a) spontán, aktív, szabadjátékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

A mozgás tevékenységeken a pedagógust a tudatosság, tervszerűség jellemzi, de fontos a rugalmasság is. Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, az óvoda tárgyi feltételeit, kihasználjuk a tornaszoba, az udvari játékok adta lehetőséget, a sétákat, kirándulásokat. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, játékok és táncok, amelyek jelnetős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet mindennapjaiba, amelyek együttesen hatnak a gyermek személyiségére.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Szívesen és örömmel vesz részt az irányított és szabad mozgásban.
- Mozgása összerendezett, képes irányítani mozdulatait.
- Nagymozgása korának megfelelő.
- Megérti a mozgáshoz kapcsolódó kifejezéseket, bemutatás nélkül is képes végrehajtani.
- Ismeri, megnevezi és alkalmazza a téri irányokat, térben jól tájékozódik, képes az irányváltásra.
- Szem-kéz, szem-láb koordinációja megfelelő, képes a tornaszerek, kézi szerek használatára.
- Tud társaival együttesen mozogni.
- Feladatokat megért, képes az önálló feladatvégzésre.
- Képes mozgássorozat utasítás után elvégezni.
- Ismer játékokat, annak szabályait betartja, aktívan és örömmel vesz részt a szerepvállalásban.
- A sorsverseny játékokban, csapatjátékokban egészséges versenyszellem jellemzi, képes a játék során segíteni társait, a közösségért tenni, megfelelő kudarctűrő képességgel rendelkezik.

Az eredményes iskolakezdéshez szükséges fejlődés segítése:

Képesség, készségfejlesztés:

- koordinációs képességek (gyorsaságikordináció, egyensúly, térbeli tájékozódás, mozgásérzékelés, ritmusképesség)
- kondicionális képesség (erő, gyorsaság, állóképesség)
- kognitív képességek (emlékezet, térérzékelés, személyiségfejlődés, probléma megoldó képesség, szabálytudat)
- nagymozgás, finommotorika fejlődése

7.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A gyermekek a kreatív alkotás során megjelenítik érzelmeiket, hangulatukat, környezethez való viszonyukat, ábrázolják tágabb-szűkebb környezetüket. Az egész nap folyamán az évszakokat követve lehetőséget biztosítunk megfelelő eszközökkel a spontán alkotásra, önmegvalósításra. Ráébresztjük a gyermekeket a természet megfigyelésére, szépségére, és annak kifejezésére. Ez a tevékenységforma fejleszti a gyermekek fantáziavilágát, tér-, forma-, és színeképzeiteinek gazdagodását, esztétikai érzékenységüket, komponáló, térbeli tájékozódó képességüket, igényességüket, finommotorikájukat. Alkotásaikban kifejezhetik érzelmi fejlettségüket, a tevékenység jelentsen örömforrást a gyermekeknek. A gyermeki alkotások az intézmény látogatói számára megtekinthetők.

Az óvónők kreatív munkái elősegítik a gyermekekben az esztétikai érzék kialakulását, a szép iránti nyitottságot (meghívók készítése, gyerekeknek meglepetések készítése az ünnepekre, ajándékkészítés szülőknek, csoportok dekorálása).

A tehetséges gyermekek rendszeresen részt vesznek, és eredményesen szerepelnek rajzpályázatokon.

Feladatunk, hogy a gyermeket minél több technikával és az ehhez tartozó eszközökkel ismertessük meg, és az alkotáshoz megfelelő élményeket biztosítsunk. A gyermekeknek egész nap lehetőségük van az alkotáshoz szükséges eszközök használatára. A nap során többször is ösztönözzük őket gyermeki kreativitásuk kifejezésére. Az elkészült alkotásokat az óvoda folyosóján helyezük el, hogy mindenki számára megtekinthető legyen, és a gyermeki alkotások képviseljék értéket minden látogató számára.

Célunk, hogy a gyermekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejező képességek birtokába jussanak, és örömmel, kreatív módon fejezzék ki önmagukat alkotásaikban.

Feladatunk a természetes anyagok, termékek előtérbe helyezése, felhasználása a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Az iskolába induló gyermekek örülni tudnak a „szépnek”, az egyéni és közös alkotásoknak. Tudnak beszélni az alkotásokról, kezd kialakulni a sajátos gyermeki értékítéletük.
- Szem-kézmozgásuk összerendezetté válik, helyesen fogják a ceruzát, ecsetet, ollót, vagyis az íráshoz szükséges mozgáskoordináció kialakul.
- Vonalvezetésük balról jobbra halad.
- A különböző technikák megvalósítása alatt kitartóak lesznek.

Az eredményes iskolakezdéshez szükséges fejlődés segítése:

Képesség, készségfejlesztés:

- mozgásfejlődés (finommotorika, szem-kéz koordináció)
- érzelmi fejlődés (élményfeldolgozás, feszültségoldás)
- kognitív fejlődés (kreativitás, alkotókészség, vizuális észlelés, vizuális differenciálás, figyelem, testséma tudatosság, kommunikáció, gondolkodás, síkbeli tájékozódás)

7.4. Verselés, mesélés

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, alakítják a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, segíti az olvasóvá válást. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mese-vers szorosan összekapcsolódik az anyanyelvi neveléssel, zenével, az énekkel, a mozgással, a mozgásos játékokkal.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A magyar népköltészet, gyermekköltészet, népi dajkai hagyományok számtalan lehetőséget nyújtanak a gyermekek számára. Kiscsoportos korban fő segítői a gyermek és óvodapedagógus közötti személyes kapcsolat kialakulásának. Nagyon fontos ezek megfelelő kiválasztásában az óvodapedagógus szerepe, szükség van tudatosságra, a korosztály szerinti válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának, világképének és a helyes viselkedésformáknak a kialakítására.

A mindennapos élőlészavas mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A mese népi és konkrét formában az esetleges bábozás, a dramatizálás eszközeivel mágikus világa az óvodás gyermek szemléletmódjához és világképéhez nagyon közel áll. Különösen igaz ez a népmesékre. A mese a gyermeket tájékoztatja a külvilág és emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyatairól, lehetséges és megfelelő viselkedésformákról. Szorongásait megjeleníti és feloldja. Az óvónővel való pozitív érzelmi légkörben a mese hatására a gyermek belső képi világot alakít ki, mely az élményfeldolgozás legfontosabb formája.

Az anyaggyűjtésben megmutatkozik az óvodapedagógus módszertani szabadsága, helyet kapnak a klasszikus és kortárs irodalmi művek is. Témájában nagyon sokszor megjelenik az állatok, növények, időjárás, a természet világa. Ezek feldolgozása mindennapos verseléssel, meséléssel, dramatizálással, bábozással vagy más művészeti eszközök összekapcsolásával történik, melyek a gyermeki önkifejezés formái.

Valamint helye van az óvodában a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemeinek, rövidített formában, színes képekkel, a gyermekek érdeklődését fenntartható formában, és más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt.

Lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek a szabadban való mesélésre, verselésre. A pihenő időt mindig élő meséléssel kezdjük, ezzel biztosítjuk az alvás előtti megnyugvást, elcsendesedést. Vers- és mesemondó versenyt szervezünk a költészet napján. Időszakonként a helyi könyvtárat is meglátogatjuk, ezzel is felkeltjük a könyvek iránti érdeklődésüket. Lehetőséget biztosítunk az óvodán belüli mesés-zenés előadásoknak.

Az ünnepeinket színvonalas irodalmi alkotások feldolgozásával (dramatizálással, bábozással) tesszük élményszerűvé.

Feladatunk

- A mindennapi verseléshez, meséléshez esztétikus, meghitt, nyugodt légkör biztosítása.
- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása, mely segíti a gyermeket a ráhangolódásra, és a befogadására.
- A gyermeki igények és spontán lehetőségek kihasználása a gyermekekkel való érzelmi kapcsolat erősítése érdekében.
- Az elalvást, pihenést segítő mesék élőszóbeli előadása a gyermekek számára.

Célunk az, hogy a gyermekek megértsék, hogy az óvónőtől hallott mesék, versek, történetek, nekik szólnak, segítenek eligazodni a világban, a lelkükben, kavargó érzelmekben, indulatokban. Szorongásaikat, feszültségeiket legyenek képesek feldolgozni a mese cselekményének átélésével.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Különbséget tudnak tenni a pozitív és negatív tulajdonságok között.
- Kialakul bennük a belső képalkotás képessége, mely az olvasás alapja.
- Megtanulnak tisztán, érthetően, az életkor megkívánta fejlettségi szinten beszélni.
- A mesék, versek által megismerkednek a magyar nyelv szépségével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel, mellyel megalapozzuk a biztonságos önkifejezést.
- A gyermekek érzelmi – értelmi és etikai fejlődése az adott életkornak megfelelően alakul, szókincsük gazdagodik.

- Nyitottá válnak a világ, és a magyar kultúra értékei iránt.

Az eredményes iskolakezdéshez szükséges fejlődés segítése:

Képesség, készségfejlesztés:

- kognitív fejlődés (figyelem, koncentráció, gondolkodás, képzelet, emlékezet, képteremtés, azonosulás, következtetés)
- anyanyelvi – kommunikációs nevelés (nyelvi gondolkodás, beszédészlelés, beszédértés, aktív beszédtevékenység, szókincsbővítés)
- esztétikai nevelés (erkölcsi nevelés, érzelmi és szociális nevelés, közösségi nevelés)

7.5. Külső világ tevékeny megismerése

Óvodai nevelésünk programjában kiemelt szerepet kap a környezet megismerése, védelme, megóvása. A környezettudatos magatartás kialakításának fő tevékenységformája a külső világ tevékeny megismerése.

Környezeti nevelésünk átfogja az egész óvodai életet. A természeti, társadalmi környezet témaköreivel minden csoport megismerkedik és a fokozatosság elvét követve életkoruknak megfelelően, bővítjük és mélyítjük ismereteiket. Építve a gyermekek érdeklődésére olyan pozitív érzelmekhez juttatjuk őket, melyek segítik a természethez való viszony alakulását. A környezeti témák egy részét projekt módszerrel dolgozzuk fel, melyben az óvoda egész közössége és a szülők is részt vesznek. Az óvodások aktívan, tevékenységbe ágyazottan szereznek új ismereteket, jutnak új élményekhez.

Megismerik szűkebb, tágabb környezetüket, szülőföldjüket az ott élő embereket, a helyi szokásokat, hagyományokat. A falu társadalmi életében hagyományosan részt veszünk különböző rendezvényeken, ezzel a közösséghez való tartozást erősítjük. A szülőkkel közös programokkal a családi és nemzeti kulturális értékek megbecsülésére nevelünk. Fontosnak tartjuk az élő – élettelen környezet értékeinek szeretetére és védelmére nevelést, megerősítve példamutató magatartásunkkal.

A spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre tudatos tervezőmunkával biztosítják a megfelelő alkalmat, időt, helyet és eszközöket.

Fenntarthatóságra nevelés

A fenntartható környezeti nevelés, a ma és jövő generációi számára, általános emberi értéknek tekintendő, így időszemléletében, egy élethosszig tartó folyamatnak a megalapozását jelenti az óvodai nevelésben.

A környezettudatos, fenntarthatóságra nevelés áthatja az óvodai nevelés egész folyamatát. A természet – és környezet ismeretére, szeretetére és védelmére nevelés, a környezettudatosság, a környezetkultúra alakítása, folyamatosan történik, beépül a gyermekek valamennyi tevékenységébe.

A külső világ tevékeny megismerése magába foglalja az elemi matematikai tapasztalatok megszerzését is. Az óvodába lépéstől kezdve matematikai tapasztalatokat szereznek a környezet megismerése során a szabad játékban az óvodai élet számos területén. Olyan lehetőségeket biztosítunk a gyerekek számára, melyekben a megszerzett ismereteket gyakorolhatják, és tevékenységeikben alkalmazhatják.

Az alábbi táblázat intézményünkben tervezett környezeti eseményeket tartalmazza havonkénti bontásban:

Időszak	Események
Szeptember	Az óvoda külső-belső környezetének rendbetétele Közös nagy gyümölcsnap – egészségét
Október	Állatok világnapja Őszi Mátrai túra
November December Január	Téli jelenségek megfigyelés, tapasztalatszerzés Téli sportok Madáretetés, madárkarácsony
Február - Március	Hajtatás, dugványozás, ültetés – csoportszobákban az idő melegedésével a szabadban A növekedés, illetve az életben maradás feltételeinek megismerése
Március 22.	Víz világnapja A víz fontossága, megóvásának szükségessége
Április 22.	Föld napja Virágosítás Virágültetés balkonládákba, kertbe Az óvoda külső-belső környezetének rendbetétele
Április	Mátrai túra Egészségét
Május 10.	Madarak és fák napja
Május vége	Kis Természetvédő sorsolás

Az óvodapedagógusok tematikus tervei, heti tervei a természet változásait követi, mindig aktuálisak. Teret adnak a néphagyományokkal való ismerkedésnek is.

Néphagyományok, népszokások, ünnepek, jeles napok, rendezvények

Óvodánk programjában a természet szeretete, megóvása mellett fontos szerep jut a néphagyományoknak, népszokásoknak, a jeles napoknak. A gyerekek szűkebb és tágabb környezetük, szülőföldjük megismerésével képet kaphatnak a helyi szokásokról, hagyományokról.

Az ünnepek, jeles napok jelentős események az óvoda életében. A közös élmény erejével hatnak a gyerekekre, erősítik a közösségbe tartozás érzését. Fontosnak tartjuk, hogy az ünnepek elsősorban az öröm átélésén, az érzelmek gazdagításán keresztül járuljanak hozzá a gyermekek értelmi, érzelmi, életének fejlesztéséhez.

Az ünnepek, jeles napok pontosan illeszkednek a nevelési folyamatba. A mindennapi élet és a jeles napok néphagyományainkban szorosan összefonódnak. A hagyományörzés célja: az óvodai nevelésben a múlt értékeinek megőrzése, átörökítése. Az ünnepeknek a gyerekekre gyakorolt hatása, élménnyé való válása szempontjából igen jelentősek a hagyományok. Hagyományokkal a mi óvodánk is rendelkezik, melyeket a hosszú évek során kialakítottunk és az idők folyamán csiszoltunk, gazdagítottunk.

Sokféle tevékenységen keresztül lehet megismertetni a gyerekeket a népszokások tartalmával. A játék, a kézimunka, az éneklés, a versmondás, a mese, az énekes játék, a tánc is kapcsolódhat egy-egy népszokás felelevenítéséhez. A néphagyományörzés lehetőséget nyújt a kreativitás kibontakoztatására, nyitottságot a természet felé, az értelmi nevelés népmeséinken, gyermekmondókáinkon keresztül erősödik, és ezzel párhuzamosan az anyanyelvi nevelés is fejlődik. Az érzelmi ráhangolódást segítik a dalos játékok, a népdalok és a népi játékok is. Óvodánkban a nagyobb korosztály számára lehetőség van az „Így tedd rá” foglalkozásokon részt venni, mely szintén támogatja a néphagyományörzést. Célja, hogy játékos formában a hagyományos népi játékok segítségével fejlessze a gyermekek mozgáskészségét, miközben észrevétlenül sajátítják el a magyar néptánc alapjait.

Az ünnepekre, jeles napokra való közös felkészülés, a közös élmények a közösségi érzés elmélyítését szolgálják. Arra törekszünk, hogy az ünnepek jó hangulatú, felszabadult, boldog együttes tevékenységek legyenek mind a gyerekek, mind a felnőttek, és adott esetben a szülők számára is. Több óvodai rendezvényen, ünnepnapon jelen vannak a szülők is, hiszen nagyon fontosnak tartjuk a szülő – óvoda – gyermek közötti kapcsolatok megszilárdítását.

Az óvodai ünnepek kulcsfontosságúak a nevelőmunkánkban, a szülőkkel való nyílt párbeszéd és szoros együttműködés fontos színterei. Bizonyos jeles napok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a szélesebb nyilvánosság számára is megmutatkozzon a nevelőközösség és a gyerekek.

Gyermeknek, felnőttek egyaránt szüksége van arra, hogy az ünnepek kiemelkedjenek az óvoda mindennapi életéből, de tartalmában illeszkedjen életkoruk sajátosságaihoz.

Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme.

A hagyományörző jeles napokat, ünnepeket, rendezvényeket évszakokra bontva tervezzük, mely a következő táblázatban tekinthető meg:

AZ ŐSZ JELES NAPJAI	
A leendő első osztályosok évnnyitóra kísérése	A gyerekeket az óvoda főigazgatója, a főigazgató helyettes és az óvó nénik elkísérik az iskolába.
Szeptember 30. A népmese napja (Benedek Elek születésnapja)	A népmese napján felköszöntik a nagycsoportos gyermekek nagyszüleit az Idősek világnapja alkalmából egy mese előadásával, majd egy közös játékra invitálják őket.
Idősek Világnapja	Települési rendezvény – a nagycsoportos óvodások kis műsorral kedveskednek nagyközségünk idős embereinek.
Október 1. A zene világnapja	Ezen a napon különleges szerepet kap a zene óvodánkban. Különböző zenével, hangszerrel foglalkozó művészeket hívunk meg óvodánkba. A gyerekek hangszerekkel, különböző zenei stílusokkal ismerkedhetnek, majd táncház keretében zárul a program.
Október 4. Az állatok világnapja	A gyerekek megismerkednek az állatvilággal, állatgondozás szabályaival, és egyre több ismeretet szereznek az állatokról. Könyveket, képeket gyűjtenek, állatkertbe kirándulnak, Görbeéri mese túráznak a nagycsoportosok. Lehetőség szerint természetes élőhelyükön nézik meg a gyerekek a házi állatokat.

A TÉL JELES NAPJAI	
Advent Karácsonyvárás időszaka	Adventi vásár szervezése – Szülők által készített alkotások felajánlásával. Elhelyezzük a csoportokban az adventi koszorúkat, hetente meggyújtjuk az adventi gyertyákat, énekeket, verseket tanulunk a szeretet ünnepével kapcsolatban.
December 6. Mikulás	Megismertetjük óvodásainkat Szent Miklós történetével. Verseket, mondókákat, énekeket tanulunk. Feldíszítjük az óvodát a gyerekek munkáival, ajándékot készítünk a gyerekeknek. Az óvodába érkező Mikulást a gyerekek ünneplő ruhában versekkel, dalokkal köszöntik, aki cserébe megajándékozza őket a szülők által vásárolt édességcsomaggal.
Mindenki karácsonya Adventi gyertyagyújtás	Települési rendezvény – az óvodás gyermekek kis karácsonyi műsorral kedveskednek nagyközségünk lakóinak.
Karácsony	Ráhangolódás az ünnepre. Az ünnephez méltó dekoráció elhelyezése a gyerekek munkáival kiegészítve. Beszélgetés a karácsony jelképeiről, a Szent család történetéről, a szeretetről. Felidézzük az ünnephez tartozó népszokásokat. Üdvözlőkártyát készítünk a szülőknek, megvásároljuk a karácsonyi játékokat az Önkormányzat támogatásával. Feldíszítjük a karácsonyfát az ünnepség előtt néhány nappal. Az ünnepség napján a nagycsoportosok Pásztorjátékot vagy Betlehemes műsort adnak elő a vendégeknek, szüleiknek és társaiknak. A műsor után mindenki a saját csoportjában kibonthatja a fa alá varázsolt ajándékokat a szülőkkel, akiket süteménnyel, üdítővel kínálunk és beszélgetünk közben.
Újév	Újévi köszöntőket tanítunk a gyerekekkel, beszélgetünk az újévi szokásokról. Az első hétvégén elbontjuk a karácsonyfát és közben felidézzük az ünnep hangulatát
Február 2. Gyertyaszentelő	Időjárás- és természetjósító megfigyelések kapcsolódnak ehhez a naphoz. Ezen a héten a csoportok Mackó hetet tartanak. Mindenki elhozhatja otthonról a kedvenc maciját, barlangot készítünk. Egész héten macis mondókákat, verseket, dalokat tanulunk, meséket olvasunk. Minden napra jut egy-egy macis játék is.

Farsang	A farsangi mulatságot több napos előkészület előzi meg. Farsangi mondókákat, verseket, énekeket, bálba hívogató rigmusokat, esetleg egyszerűbb tánclépéseket tanítunk a gyerekeknek. A farsanghoz illő dekorációval díszítjük az óvodát, kiegészítve a gyerekek munkáival. A gyerekekkel farsangi álarcokat, kalapokat készítünk. A mulatság napján mindenki jelmezben érkezik és kezdetét veszi a vigadalom. bemutathatja mindenki a jelmezét akár verssel kísérve, játékos ügyességi versenyeket rendezünk, mulatunk, lehetőség szerint farsangi fánkot eszünk. A tornaszobában közös felvonulást rendezünk és egy kicsit közösen mulat az óvoda minden csoportja. A gyerekek a tombolahúzással zárják a mulatságot, ahol mindenki nyerhet.
Jótekonysági Bál	Időszakos rendezvény

A TAVASZ JELES NAPJAI	
Március 8. Nőnap	Tavaszi dekoráció készítése, majd a csoportok, folyosók díszítése a gyerekek munkáival kiegészítve. Beszélgetés az ünnepről, köszöntő vers tanulása a fiúkkal. A kisfiúkkal virágot készítünk a kislányoknak és az anyukáiknak. Mi felnőttek pedig Nőnap üdvözlő kártyát készítünk, mellyel a fiúk felköszöntik az óvoda minden hölgyét. Az ünnep napján a gyerekek csinos ruhában érkeznek és a délelőtti folyamán a vers kíséretében és egy cserép virággal felköszöntik a lányokat. A lányok viszonzásképpen egy kis édességgel lepik meg a fiúkat a szülők jóvoltából.
Március 15. Nemzeti ünnep	Megemlékezés a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. Az eseménnyel kapcsolatos képeket nézegetünk, beszélgetünk róluk. Csákót, pártát készítünk a gyerekek fejére, amit viselhetnek, olyan történeteket mesélünk nekik, melyek által közelebb kerülhetnek az ünnephez. A felkészülés időszakában verset, dalokat tanulunk, népdalokat és Kossuth dalokat hallgatunk. Olyan játékokat játszunk, melyekkel a katonákra emlékezhetünk. Nemzeti jelképeinkkel ismerkedünk, a gyerekekkel az ünnephez kapcsolódó alkotásokat készítünk. Az ünnep napján mindenki a kabátjára tűzött kokárdával érkezik az óvodába és elsétálunk a Petőfi szoborhoz, ahol elhelyezzük a megemlékezés jelképeit, verset mondunk és énekelünk.

<p>Március 22. A víz világnapja</p>	<p>Vízzel kapcsolatos megfigyeléseket, kísérleteket végzünk. Versek, mondókák, mesék, dalok segítségével hívjuk fel a gyerekek figyelmét a víz fontosságára. A gyerekekkel közösen létrehozott tavat, tengert benépesítjük. Vízi állatokat, járműveket készítünk. Minden évben a szülőket is meginvitáljuk egy-egy „Vízi kalandra”. Újrahasznosított anyagokból lehet vízzel kapcsolatos alkotásokat létrehozni, melyekkel a folyosón berendezett terepasztalt gazdagítjuk (a készítőik ajándékban részesülnek). Az ünnep napján a gyerekek és a felnőttek is viselnek egy kék ruhadarabot és az óvoda udvarán minden csoport részt vesz vízzel kapcsolatos ügyességi játékokban.</p>
<p>Húsvét</p>	<p>A legnépszerűbb népszokás a locsolkodás és a tojásfestés. A felkészülési időszakban a fiúkkal locsolóverset, a lányokkal pedig köszönő verset tanulunk. A programsorozat folyamán megismerkedünk az ünnepkör jelképeivel, feldíszítjük óvodánkat. Ügyességi versenyeket rendezünk, a szülők részvételével kreatív műhely keretében húsvéti jelképeket készíthetnek a gyerekek. Az ünnepi készülődés kezdetén minden gyermek néhány hímes tojással érkezik, melyeket közösen helyezünk el a Tojásfán.</p> <p>Az ünnep napján mindenki csinos ruhában érkezik. Először csoportonként zajlik a locsolkodás (mindenki kap egy kis ajándékot), majd az udvaron folytatódik a húsvéti hagyományok felelevenítése: Hogyan locsolkodtak régen – minden csoport elmondja a locsoló versét, majd a bemutató következik. A nap zárásaként tavaszi körjátékokat játszunk, majd Táncházzal zárul az ünnep.</p>
<p>Április 11. Költészet napja</p>	<p>Ezen a napon rendezzük meg óvodánkban a Mesemondó versenyt. Erre a napra a nagyobb korosztályból néhányan mesével készülnek, míg a kicsik egy- egy rövid verssel. A jutalom sem marad el a legügyesebbeknek.</p>
<p>Április 22. Föld napja</p>	<p>Beszélgetünk a gyerekekkel a jeles dátumról, a környezetvédelemről, a veszélyeztetett állatokról, növényekről, a Föld népeiről. A Föld napja kapcsán a gyerekekkel kirándulunk a Mátrába. Óvodánkat a szülők támogatásával igyekszünk szebbé tenni. A gyerekek a virágosítás napján egy-egy cserép virággal érkeznek, melyeket közösen ültetünk el és a későbbiekben együtt gondozzuk őket.</p>
<p>Május 1. Majális</p>	<p>Települési rendezvényen való részvétel – tavaszköszöntő népi dalos játék csokor bemutató.</p>

Anyák napja	Az óvodát ünnepivé varázsoljuk, kis műsorral készülünk az anyukák és a nagymamák köszöntésére. Az ünnep délutánján a gyerekek ünnepi ruhában érkeznek és saját készítésű ajándékkal köszöntik fel az édesanyákat, nagymamákat.
Május 10. Madarak és fák napja	Ezen a napon megfigyeljük a madarakat, a természetet. Sétát szervezünk a helyi gólyafészekhez.
Gyermeknap	A gyerekeknek erre a napra játékos programokat szervezünk az óvoda udvarán, majd a települési rendezvényen is megünnepeljük őket.
Évzáró - Ballagás	Ezen a napon a gyerekek ünneplőbe öltözve érkeznek az óvodába szüleikkel. A kisebbek elbúcsúztatják az iskolába menő nagyokat versekkel, dalokkal. A nagycsoportosok minden évben egy népi dalos játék csokorral és versekkel búcsúznak az ünnepi díszbe öltöztetett óvodától és minden dolgozójától. A ballagók tarisznyával a vállukon járnak végig a csoportokat és énekelve búcsúznak. Az óvodától ajándékba füzetet, ceruzát és radírt kapnak. Az ünnepség zárásaként a gyerekek a csoportjukban leülnek az ünnepi asztalhoz és elfogyaszthatják a tortát.
A gyerekek születésnapja az óvodában	Az ünnepeltet leültetjük egy megterített asztalhoz, amelyen elhelyezzük a gyermek által hozott gyümölcsöt. Dallal köszöntjük fel e jeles nap alkalmából, majd ezután köszönetképpen megkínálja társait a gyümölccsel. A nap végén egy kis saját készítésű ajándékkal térhet haza.
Kirándulások, családi napok	Hagyománnyá vált óvodánkban, hogy a nevelési év vége felé minden csoport elmegy kirándulni busszal. A nagycsoportosok már a szülőkkel közösen kirándulnak. A családi napokon játszunk, főzünk, beszélgetünk együtt a szülőkkel és a gyerekekkel.

Feladatunk, hogy a sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása során a megszerzett ismereteket a gyerekek gyakorolhatják és tevékenységeikben alkalmazhatják.

Gyűjtsenek minél több élményt saját természeti és társadalmi környezetükről. Olyan helyzetek kialakítására törekszünk, melyben fejlődik a gyermekek megfigyelőképessége, emlékezete, logikus gondolkodása, nyelvi kifejezőkészsége, önálló döntési-, véleményalkotási képessége.

Kitűzött célunk megvalósításának érdekében az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával, munkájával pozitív mintát nyújt a gyerekek és szülők számára, a környezettudatos magatartás, az ökológiai szemléletformálás, az egészséges életmód szokásainak megalapozása és a közösségi egészséges életvitel megalapozása terén

Célunk a környezettel való harmonikus viselkedéshez szükséges jártasságok és készségek megalapozása. A fenntartható fejlődés érdekében pozitív érzelmi viszony kialakítása, értékek megóvása az emberi-tárgyi-természeti környezetben.

Óvodai nevelésünk programjában központi helyet foglal el a környezeti nevelés és annak megvalósítása során a mindennapjainkat a környezettudatosság, a fenntarthatóságra nevelés hatja át.

Földünk szennyezettsége és környezeti állapota napjaink aktuális problémája. Mindez az óvodában is szükségessé teszi a környezetért felelős életvitel, illetve a környezettudatos magatartás kialakítását.

Nevelőmunkánkban törekszünk arra, hogy gyermekeinkben kialakuljon a szép, tiszta környezet iránti igény és a környezeti problémák iránti érzékenység.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Az óvodai élet végére a gyerekek legyenek tisztában a természeti és társadalmi környezet alapvető szabályával.
- Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel az őket körülvevő világról, önmagukról.
- Tudjanak önállóan helyes döntéseket hozni környezetük megóvása védelme érdekében.
- Legyenek képesek ok-okozati összefüggések értelmezésére; rendelkezzenek megfelelő téri; alaki; mennyiségi; nagyságbeli felismerő képességgel.

Az eredményes iskolakezdéshez szükséges fejlődés segítése:

Képesség, készségfejlesztés:

- kognitív fejlődés (emlékezet, gondolkodás, képzelet, figyelem, megfigyelőképesség, érzékelés, észlelés, alaklátás, formaállandóság, fogalomalkotás, ítélőképesség, logikai készség, problémamegoldás, összehasonlítás, csoportosítás, számfogalom)
- érzelmi, erkölcsi nevelés
- anyanyelvi, kommunikációs nevelés (szókincsbővítés, beszédértés, feladatértés)
- mozgás és testtudat fejlesztés
- együttműködési képesség, szociális készségek

7. 6. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, legfőbb élményforrás, a személyiség-fejlesztésnek a színtere, a tanulás, a készség-képességfejlesztés, vagyis az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell megvalósulnia.

A játéknak az egész nap folyamán érvényesülnie kell, és előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. Lehetőség szerint szabadlevegőn töltsék ennek a tevékenységnek nagy részét. Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga, mert az óvodás gyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékban tagolja.

Fontos az óvónő jelenléte, hiszen indirekt módon törekszik arra, hogy a már meglévő játékot magasabb szintre emelje, a gyerekek társas kapcsolatát bővítse. A gyermek a játék által közvetíti gondolatait, érzelmeit. Megtanul együttműködni, beszélgetni, alkotni, megismerni a másik embert, képet alkotni a világról.

A játékeszközök beszerzésénél az óvodapedagógusok arra törekszenek, hogy minden gyermek fejlettségi szintjének megfelelő, jó minőségű játékeszközt találjon a csoportban. A játékhoz felhasználható anyagok közül a természetes-, vagy újrahasznosított anyagokat részesítjük előnyben.

Kihhasználjuk a népi játékokban rejlő személyiségfejlesztő lehetőségeket, biztosítva ezzel múltunk értékeinek megismerését, játékba való beépítését.

Feladatunk, hogy a gyermekeknek biztosítjuk a megfelelő helyet, a nyugodt légkört, az esztétikus, egyszerű, alakítható játékeszközöket, elegendő időt a különböző játékformákhoz (gyakorló játékhoz, szimbolikus játékhoz, a konstruáló játékhoz, kreatív játékhoz, a szabályjátékhoz és a mozgásos játékokhoz). Hangsúlyozzuk a szabad játék fontosságát. Mindig utánozható mintát kínálunk a gyermek számára a játék folyamatában.

Célunk:

- a gyermekek tanuljanak és fejlődjenek a játék során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények által,
- a játék legyen minél sokrétűbb tevékenység alapja,
- a gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, önkéntelen figyelmére alapozva irányítsuk az értelmi képességek fejlődését,

- a játék formáinak, és tartalmának gazdagításával fejlesszük sokoldalúan a gyermek személyiségét,
- alakuljon a gyermekek közötti kommunikáció és fejlődjön társas kapcsolatuk,
- a játékban élje ki, gyakorolja az életben előforduló szituációkat,
- kapjon megoldási módokat bizonyos élethelyzetben való viselkedésre,
- nyugodjon meg, élje ki szorongásait, vagy élje újra kellemes élményeit.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A változatos tevékenységek gyakorlásával önismeretük bővül.
- A fejlesztőjátékok használatával fejlődik gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, figyelmük, kitartásuk, önfegyelmük, kudarcűrő képességük.
- Megtanulnak, alkalmazkodni egymáshoz és betartják a játékszabályokat.
- A játék során olyan tulajdonságok, magatartásformák alakulnak ki, amelyek a későbbiekben meghatározóak lesznek.
- Játékuk elmélyült és tartalmas lesz.

7.7. Munka jellegű tevékenységek

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségének kiaknázását az óvodában. A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutat. Óvodánkban a munka a gyermekek mindennapi tevékenységének aktív része, játékként élik át, a tevékenység örömeért önként, szívesen végzik. Munkálkodás közben egyre több tapasztalat, információ birtokába jutnak az őket körülvevő tárgy világról, szűkebb – tágabb környezetükről.

A megismerés folyamatával párhuzamosan értelmi képességeik és alapvető erkölcsi tulajdonságaik is alakulnak (önállóság, kitartás, türelem, felelősség, céltudatosság).

A munka hozzájárul a gyermekek közti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségért végzett munka szükségességének, értelmének és örömeinek felismeréséhez, átéléséhez.

Az értékelés, az önértékelés segíti a közösségi megítélés alakulását – a saját és a mások elismerésére nevelés egyik formája.

A vegyes életkorú csoport sajátosságaihoz igazított optimális munkamegosztás kialakítás.

A különböző munkafajták bevezetése fokozatosan történik.

Az önkiszolgálás, naposi munka, alkalmoszerű munkák, s a környezetgondozás ad lehetőséget a gyerekek munka jellegű tevékenységének gyakorlására.

Az önkiszolgáló tevékenység mind a három korcsoportban nagy jelentőségű, a gyermekek saját személyükkel kapcsolatos feladatainak, azok sorrendjének megismerése, felnőttek segítségével történő elsajátítása, készségszintre emelése.

A naposi munkával középső csoportban ismerkednek a gyerekek. Nagy szerepe van e tevékenységnek a közösségi érzés alakításában, a társas viszony és az együttműködés kialakulásában. Lehetőséget ad a másokról való gondoskodás örömeinek átélésére. Az alkalmoszerű munkákat a csoportban dolgozó felnőttek segítségével, irányításával végzik a gyerekek.

A növényesarkot és a kertet az évszaknak megfelelő munkálatokkal folyamatosan gondozzák a felnőttek irányításával.

Feladatunk:

- Az életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő differenciált részvétel biztosítása a különböző munkatevékenységekben.
- A munkavégzéshez szükséges pozitív attitűdök, képességek, készségek, tulajdonságok (önállóság, szabálytudat, együttműködés, szervezőkészség) tudatos, tervszerű fejlesztése.
- A munka fontossága, hasznossága, eredményességének megbecsülésére nevelés.
- Ideális munkafeltételek megteremtése, a különböző munkafajtákhoz szükséges megfelelő méretű, minőségű eszközök biztosítása.
- Konkrét, reális, a gyermekeknek saját magukhoz mérten fejlesztő folyamatos értékelése, ön értékelésének alakítása.
- Lehetőség teremtése a gyermekeknek, hogy minden olyan munkában részt vegyenek, amelyekre képesek s szívesen vállalják.

Célunk a munka jellegű tevékenységek megszerettetésén keresztül olyan képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása, amelyek elősegítik a munkához, a közösséghez való pozitív viszony kialakulását, a munka tiszteletét, megbecsülését.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek pozitív hozzáállása a rendszeres munkavégzéshez.
- A rájuk bízott munkát önállóan, kitartóan végzik.
- Megtanulják a szükséges eszközök, szerszámok biztonságos használatát.
- Szeretnek, tudnak közösen dolgozni megfelelő munkatempóban.
- Alakul környezettudatos szemléletük.
- Megszerzik azokat a képességeket, amelyek segítik a feladatok megértését, kialakul feladattudatul, feladattartásuk és felelősségvállalásuk; önfegyelmük.

7. 8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermekek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. Az óvodai élet során a mindennapokban a tanulás spontán és részben szervezett tevékenység, amely a gyermeki személyiségfejlődést alakítja.

A tanulási folyamat a gyerekek cselekvő aktivitására, előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire épüljön. A gyerekek képességeit figyelembe vevő pozitív értékeléssel motiváljuk a tanulási folyamat sikeres kimenetelét.

A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve alkalmazzuk a rendelkezésre álló IKT eszközöket.

A tanulási folyamatban figyelünk a gyermekek testi, lelki állapotára és az adott helyzetnek megfelelő tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk.

Az intézményvezető irányításával a gyermekek értékelése közös alapelveken nyugvó egységes értékelési rendszer alapján történik.

A kiemelt figyelmet igénylő és a különleges bánásmódot igénylő gyermekeknél változatos módszerekkel segítjük a fejlesztési tervek hatékony megvalósítását.

„A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás.”

(a fenti idézet 2011. CXCV. Törvényrendelet; A tevékenységben megvalósuló tanulás 4. pontja)

Feladatunk a tanuláshoz szükséges motivációs eszközök, helyzetek megteremtése, annak érdekében, hogy a gyerekeket megfelelő módon aktivizáljuk. A gondolkodás és a beszéd együttes fejlesztése a gyermek egyéni képességei szerint. Több érzékszervet használó tapasztalatszerzés, felfedezés lehetőségének biztosítása.

Célunk, hogy a gyerekek hozott tapasztalataira, élményeire építve, új ismereteket adjunk át, amely ismeretekkel fejlesztjük képességeiket és bővítjük, rendszerezzük megszerzett tudásukat. Az óvodai tanulás, ismeretszerzés elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A tanulási folyamatban jellemző az aktivitás, a kreatív feladatmegoldás.
- Társaikkal együttműködve képesek a tevékenységekben részt venni.
- Képesé válnak a problémamegoldó gondolkodásra.
- Olyan jártasságok, képességek birtokába kerülnek, melyek segítik az iskolakezdést.

Gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek a fejlődésének nyomon követését az oviKréta felületén rögzítjük.

Célja:

- információgyűjtés a gyermek személyiségfejlődéséről
- a gyermekek érésének, folyamatos fejlődésének nyomon követése, minél teljesebb megismerése

Gyermekek fejlődésének nyomon követésére alkalmazott módszerek:

- megfigyelés (természetes környezetben, tevékenység közben, folyamatos megfigyeléssel)
- beszélgetés (természetes környezetben, nyugodt légkörben, életkori sajátosságok figyelembevételével)
- gyermekmunkák elemzése (pl.: emberrajzok)

A gyermekek személyiségének sajátosságait sokoldalúan, elsősorban a játékokon keresztül tárjuk fel.

Nevelési céljaink megvalósítása során a gyermekek fejlődését folyamatosan figyeljük, és egyéni képességeik szerint értékeljük. A törvényi szabályozásnak megfelelően ezt digitális formában, évi két alkalommal, digitálisan rögzítjük, és ezekről a szülőket tájékoztatjuk.

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az iskolakezdéshez testi, lelki, és szociális érettség megléte szükséges.

Testi érettség jellemzői:

- első alakváltozás/testarányok, fogváltás/
- teste arányosan fejlett, teherbíró
- mozgása összerendezett,
- harmonikus finommozgásra képes
- mozgását, viselkedését testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani tudja

Lelki érettség jellemzői:

- nyitott érdeklődésével készen áll az iskolakezdésre
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
- téri észlelés fejlettsége/vizuális és akusztikus differenciáló képesség, téri tájékozottság, térbeli mozgásfejlettség, testséma/
- önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés
- megnő a megőrzés időtartama
- a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a szándékos figyelem
- növekszik a figyelem tartalma, terjedelme

- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is alakul
- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél
- gondolatait, érzelmeit érthető formában, megfelelő tempóban, és hangsúllyal tudja kifejezni
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket és mondatfajtaikat alkot
- tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat
- mások beszédét végig hallgatja és megérti
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről:
  - tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását
  - felismeri a napszakokat
  - ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait
  - ismeri szűkebb lakóhelyét a környezetében élő állatokat, növényeket azok gondozását, védelmét
  - felismeri az időjárás és az öltözködés összefüggéseit
  - ismeri a viselkedés alapvető szabályait, magatartási formákat, szokásokat
  - elemi, mennyiségi ismeretei vannak

Szociális érettség jellemzői:

- szabályokhoz tud alkalmazkodni
- késleltetni tudja szükségleteit
- feladattudata kialakulóban van
- feladatértés, feladattartás fejlődik
- alakul kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme

Az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki, szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében speciális szakemberek segítségével szükséges a megfelelő fejlettség eléréséhez.

A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

9. Pedagógus feladatai az óvodapedagógus kompetenciák alapján

- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a tervezés, megvalósítás az ellenőrzés és az értékelés.
- A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési anyagokat, eszközöket, digitális anyagokat, eszközöket ismeri, kritikusan céljainak megfelelően használja.
- A tevékenységeket tudatosan tervezi és szervezi, figyel logikus felépítésére. Megfelelő módszereket, eszközöket választ az életkori sajátosságokat figyelembe véve, és azokat rugalmasan alkalmazza a tanítás-tanulás eredményessége érdekében.
- Bizalommal teli légkört alakít ki, a gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli és az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Pozitív visszajelzései egyértelműek a gyermek fejlődését segíti.
- A gyermekközösségben felmerülő konfliktusokat hatékonyan kezeli sikeresen alkalmaz konfliktuskezelési módszereket.
- Értékelési módszereinek kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni képességeit veszi figyelembe.
- A gyermekek teljesítményét az egyéni képességekhez viszonyítva értékeli.
- A gyermekek eredményeinek értékelése határozza meg az egyénre szabott fejlesztési feladatokat, esetenként szakvélemény alapján. Az egyéni képességmérő lapon félévente rögzíti a folyamatos és célzottan szerzett információkat. Ennek kiegészítésére szolgál a gyermekekről készült feljegyzés évente két alkalommal. A szülő a gyermekek fejlettségéről kapott tájékoztatást aláírásával igazolja.
- Visszajelzései, konkrét cselekvésre vonatkozik, segítik a gyermek fejlődését.
- Az alkalmazott módszerek támogatják a gyermekek önértékelését, önellenőrzését.
- Képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra és aktívan vesz részt a szakmai megbeszéléseken.
- Nyitott az óvodai nevelést támogató új ötletek, megoldások, digitális eszközök alkalmazása iránt.
- Csoportos tevékenység esetén is figyel a gyermekek egyéni igényeire, szükségleteire.
- Munkájában a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeli.

10. Óvodánk hagyományos ünnepei, rendezvényei

Ősz	1. osztályos gyerekek évnyitóra kísérése
	Szülői értekezlet
	Nagy közös gyümölcsnap
	Mátrai túra
	Benedek Elek születésnapja - nagyszülők köszöntése
	Idősek Világnapja
	Zene világnapja
	Állatok Világnapja
	Október 23. Nemzeti ünnep
	Az óvoda külső-belső környezetének rendbetétele
Tél	Mikulás ünnepség
	Teadélután a szülőkkel
	Adventi vásár
	Karácsonyi ünnepség – közös ajándékbontás a szülőkkel
	Falukarácsony
	Szülői értekezlet
	Farsangi bál az óvodában
Jótekonysági bál – időszakos	
Tavaszi	Nőnap az óvodában
	Március 15. megemlékezés
	Víz világnapja
	Húsvéti hagyományok
	Költészet napja (mesemondó verseny)
	Virágosítás
	Az óvoda külső-belső környezetének rendbetétele
	Nyílt nap a leendő kiscsoportosok részére
	Könyvtárlátogatás
	Majális –nagycsoport
	Anyák napja
	Madarak és fák napja
	Mátrai túra
	Csoportos kirándulások
	Gyermeknap
Évzáró – ballagás	

Gyermekcsoportokban megvalósuló események	Névnapok, születésnapok megünneplése
	Séták, csoportkirándulások
Szülőkkel szervezett programjaink	Teadélután – adventi készülődés
	Adventi vásár
	Húsvéti kézműveskedés
	Szülői értekezletek
	Jótékonysági bál
Szülő-gyermek-pedagógus programok	Karácsonyi ünnepség – közös ajándékbontás
	Évzáró ünnepség – ballagás
	Anyák napja
	Nyílt nap
	Családi napok
Települési rendezvények az óvoda részvételével	Őszköszöntő – falunap
	Falukarácsony
	Idősek világnapja
	Gyermeknap közösen az iskolával

11. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és integráció

Intézményünkben fontos feladatnak tekintjük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését, fejlesztését, közösségbe integrálását a teljes óvodai nevelésük alatt.

Minden dolgozó elkötelezett, személyisége elfogadó, figyel a gyermekek egyéni különbségeire, viselkedésére.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- Különleges bánásmódot igénylő gyermek
  - sajátos nevelési igényű gyermek
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
  - kiemelten tehetséges gyermek
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlagfeletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Az országgyűlés 2008. 12. 04-én a 126/2008. sz. határozatával elfogadta a Nemzeti Tehetség Programot. Ezt követte a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, mely célja és alapelve részében megfogalmazta, hogy kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

Óvodánkban 2023. októberétől két tehetségműhely bevezetésére került sor, zenei és kreatív területen. Célunk olyan óvodapedagógiai tehetséggondozói rendszer működtetése, mely a gyermekek teljes személyiségfejlesztésének pedagógiai folyamatába beágyazottan biztosítja – a Nemzeti Tehetség Program általános alapelveinek betartásával – a gyermekek tehetségigéretes adottságainak kibontakoztatását, a tanulás iránti érdeklődésének felkeltését.

Az óvodai tehetséggondozásban a teljes nevelőtestület különböző szerepekben, feladatok elvégzésében vesz részt.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvoda főigazgatója év elején szülői értekezlet keretében tájékoztatja a szülőket a tehetségműhelyek munkájáról és a beválogatás feltételeiről.
- az óvodapedagógusok ellátják a csoportokba járó 3-4-5 éves gyermekek folyamatos megfigyelését a tehetségígéretes adottságaiknak azonosítása érdekében,
- a nagycsoportos gyermekek beválogatása a tehetséggondozó műhelyekbe,
- a műhelyek beindítása és működtetése a műhelyvezető pedagógusok által.

Intézményünkben sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadunk, az óvodapedagógusok kompetenciájának megfelelően, érzékszervi (hallás) fogyatékos, beszéd fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekeket. A fent említettek fejlesztésére gyógypedagógus segítségét vesszük igénybe.

Fejlesztő pedagógus is segíti a tanulásban elmaradt gyermekek felzárkózását.

Az óvodapedagógus feladatai:

- megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekről
- a gyermek fejlődéséhez szükséges biztonságos, szeretetteljes, pozitív érzelmi viszony megteremtése
- a nevelő-oktató munka rugalmas szervezése, mely lehetővé teszi a gyermek egyéni sikerhez juttatását
- a gyermekek fejlettségének, személyiségének megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazása
- differenciált feladatadás az egyéni képességek tükrében
- szülőkkel és szakemberekkel való kapcsolattartás
- egyéni fejlesztési terv készítése
- az ép gyermekek megtanítása a másság elfogadására, a segítségnyújtásra

Célunk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek, szívesen vegyenek részt az óvoda mindennapi életében. Fontosnak tartjuk, hogy érvényesüljön az egyéni bánásmód elve. Figyelmet fordítunk arra, hogy minden gyermek megkapja a szükséges segítséget. Ezáltal eljussanak olyan szintre, mely szükséges a kiemelt figyelmet igénylő gyermek iskolakezdéséhez, testi - lelki, értelmi, szociális fejlettségéhez.

12. Gyermekvédelem az óvodában, esélyegyenlőség

Az óvodai nevelés feladatainak fontos része az intézmény gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenysége, amely szorosan kapcsolódik az óvoda pedagógiai munkához.

Minden tanév elején az újonnan érkező gyermekek helyzetét a csoportos óvónőkkel és a gyermekvédelmi felelőssel együtt megismerjük.

Az óvodai nevelés megkezdése előtt konzultációt folytatunk a védőnőkkel, majd családlátogatást szervezünk. Fontos, hogy megtörténjen a feltáró munka, amikor kiderül, hogy milyen a gyermek helyzete.

A Gyermekjóléti Szolgálattal és a Családsegítő Szolgálattal konzultálunk, akik számunkra információval szolgálnak.

A szülő nyilatkozata alapján a jegyző megállapítja, hogy ki a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Az éves munkatervben az 1997. évi XXXI. törvény gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról; iránymutatása szerint elkészítjük a gyermekvédelmi programunkat.

A Gyermekvédelmi tervet a főigazgató jóváhagyásával a gyermekvédelmi felelős dolgozza ki, figyelembe véve a gyermekekkel foglalkozó óvónők és a fent említett szervezetek véleményét.

A gyermekvédelmi felelős gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai összefoglalva a következők:

- A veszélyeztetett gyermekek felmérése minden nevelési év kezdetén a veszélyeztetettség súlyosságának mérlegelése alapján, további teendőkre vonatkozó javaslattétel (kapcsolat Gyermekjóléti Szolgálattal). A veszélyeztetett gyermek szüleinek tanácsadás, segítségnyújtás lehetőségeinek számbavétele.
- Hátrányos helyzetűek felmérése, majd a csoportos óvónők közreműködésével nyilvántartásba vétel. A hátrányos helyzet típusának mérlegelése. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedés hátrányos helyzet esetén.

Az intézmény valamennyi gyermekét figyelembe véve:

Általános prevenciós tevékenységek, az óvodát körülvevő szociális és társadalmi környezet függvényében:

- lehetséges szociális ellátások számbavétele
- a gyermekek érdekeinek képviselése

A feltárás, felmérésre vonatkozó legfontosabb gondolatok:

- A gyermek milyen környezetből jár óvodába?
- A szülő iskolázottsága (nyilatkozatát figyelembe véve).
- Esetleges munkanélküliségből adódó nehézségek.
- Nagycsaládosok figyelembevétele.
- Kik veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetűek?
- Mik lehetnek a hátrányos helyzet és veszélyeztettség egyéb okai?
(nevelési hiányosságok, alkoholizmus, drog a családban, agresszivitás, egészségügyi okok, alacsonyabb jövedelem, megromlott családi viszonyok)

Az okok feltárását követően megfogalmazott céljaink:

Az óvodásgyermek védelme az intézményen belül, a védelem elősegítése óvodán kívüli környezetükben

- mentálhigiénés védelem az óvodai nevelés sajátos módszereivel
- személyiségük korukhoz, egyéni sajátosságaikhoz mért kiteljesedésének segítése
- a fogyatékkal élő és a sajátos nevelési igényű gyermekek, önmagukhoz képest, fejlődjenek a mi befogadó közösségünkben

Feladataink:

- a hátrányos helyzet szakszerű kezelése,
- a veszélyeztetettség megelőzése a felzárkóztatás megszervezése,
- szülőkkel való közvetlen kapcsolattartás,
- külső szakemberek biztosítása a gyermek fejlődésbeli lemaradásának elősegítésére
- együttműködés orvossal, védőnővel, gyermekjóléti szolgálattal, a szociális ügyekben eljáró ügyintézővel, az önkormányzattal,
- kapcsolattartás a szakszolgálattal és szakértői bizottsággal.
- esélyegyenlőség biztosítása a következő módokon:
  - Inkluzív (befogadó) nevelés
  - Egyéni bánásmód, differenciálás
  - Családközpontú nevelés
  - Játékközpontúság, szabad játék biztosítása
  - Sokoldalú tapasztalat és ismeretszerzés biztosítása

- A gyermekek hozzásegítése tehetségük kibontakoztatásához, biztosítani a szabad önkifejezés lehetőségét
- Szociális hátrányok leküzdése
  - diszkriminációmentes nevelés biztosítása
  - egyéni megerősítés
  - megfelelő időtartamú óvodába járás biztosítása
  - óvodakötelezettség figyelemmel kísérése
  - ingyenes programlehetőség
  - ruhagyűjtés a Szociális Ellátó Intézmény segítségével
- Eltérő képességű gyermekek szocializációjának elősegítése

13. A tankötelezettség megkezdésének halasztása

2020. január 1-jétől az OH dönt a tanköteles korú gyermek óvodai nevelésének egy évvel való meghosszabbításáról, illetve a korábbi iskolakezdés lehetőségéről. Az eljárást a szülő kéri meg. A főigazgató tájékoztatót tart a szülők számára, melyen ismerteti az eljárásrendet, a határidőt, mely jogvesztő hatályú. A szükséges dokumentumokat, pedagógiai jellemzéseket a szülők rendelkezésére bocsájtja, a rászoruló szülőket informatikai eszközökkel segíti.

Az óvodapedagógus az OH döntése értelmében óvodában maradó gyermekeknek tevékenységbe ágyazott iskola előkészítő foglalkozásokat, fejlesztő játékokat szervez. A felzárkóztató foglalkozások a Szakértői Bizottság szakvéleményére és az előzetes felmérések, megfigyelések eredményét figyelembe véve történik. Az egyes területeken jelentkező hiányosságokat és lemaradásokat tervezett módszerekkel, változatos szervezeti formában, játékosan pótoljuk.

Jogsabályi háttér:

- Magyarország Alaptörvénye
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelemről és a gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény végrehajtásáról
- 77/2025 (IV.15.) Kormányrendelet ONOAP módosításáról

Egyéb dokumentumok:

- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Az óvoda működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal): 32/2012. (X.8.) Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve

Intézményi adatok, legitimációs eljárás	
<p>Intézmény neve, OM - azonosítója:</p> <p>Horti Mesevilág Óvoda és Bölcsőde</p> <p style="text-align: center;">031413</p>	<p style="text-align: center;">Készítette:</p> <p style="text-align: center;">Fabu Anna Márta főigazgató a nevelőtestület bevonásával</p> <p style="text-align: center;">..... aláírás, pecsét</p>
<p>20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján a nevelőtestület véleményét nyilvánított</p> <p style="text-align: center;">Nevelőtestület nevében:</p> <p style="text-align: center;">..... aláírás</p>	<p>20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdése alapján véleményét nyilvánított</p> <p style="text-align: center;">Szülői szervezet nevében:</p> <p style="text-align: center;">..... aláírás</p>
<p>2011.évi CXCV. törvény 83.§ (2) g) pont alapján jóváhagyta</p> <p style="text-align: center;">Fenntartó nevében:</p> <p style="text-align: center;">..... aláírás, pecsét</p>	
<p>A dokumentum jellege: nyilvános</p>	<p>Megtalálható: az intézmény honlapján</p>
<p>Hatályos: 2025.....</p> <p>NT határozat száma:.....</p> <p>KT határozat száma:.....</p>	
<p>Készült: 2 példányban</p>	
<p>Iktatószám:.....</p>	